

Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā

KF Nr. 5.4.2.1/16/I/001

DABAS
SKAITĪŠANA

Projekts «Dabas skaitīšana»

Irisa Mukāne, Projekta vadītāja:

Irisa.Mukane@daba.gov.lv

Tel. 26107005

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Kohēzijas fonda projekts “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā”

Saīsinājumā «Dabas skaitīšana»

Īstenošanas laiks: 03.11.2016. - 02.11.2020.

Biotopu izplatības un kvalitātes noteikšanas jomā – ne ilgāk kā līdz 31.12.2019.

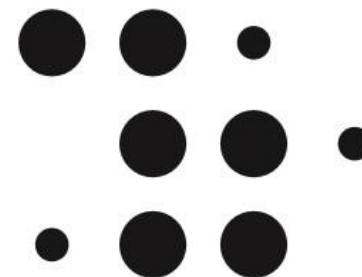
NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Projekta galvenie uzdevumi

DABAS
SKAITĪŠANA

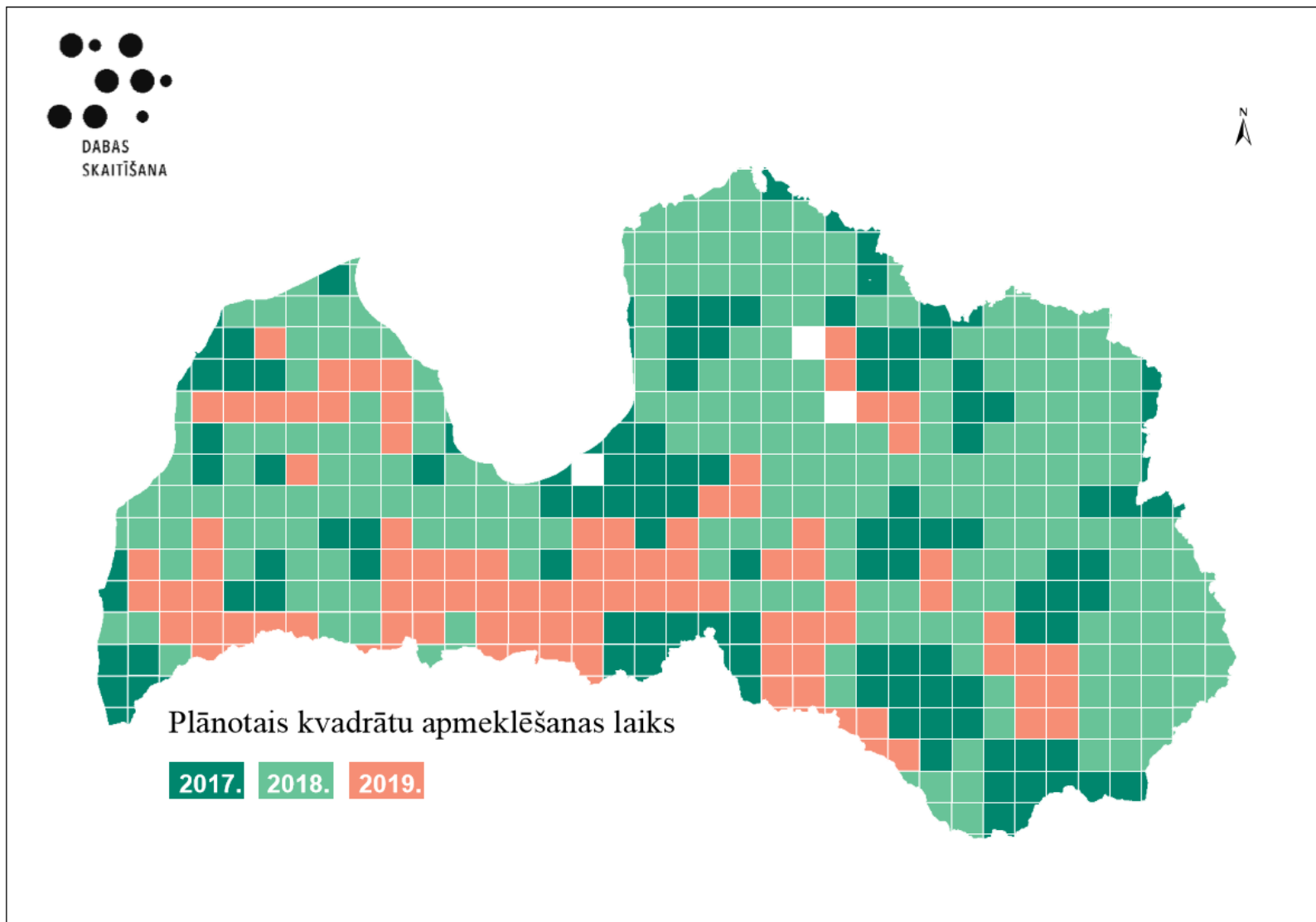
- Veikt Eiropas Savienības nozīmes biotopu izplatības un kvalitātes apzināšanu visā valstī, iegūto datu digitalizēšanu un informācijas analīzi;
- Izstrādāt esošām 20 īpaši aizsargājamām dabas teritorijām dabas aizsardzības plānus;
- Izstrādāt 5 sugu aizsardzības (apsaimniekošanas) plānus.

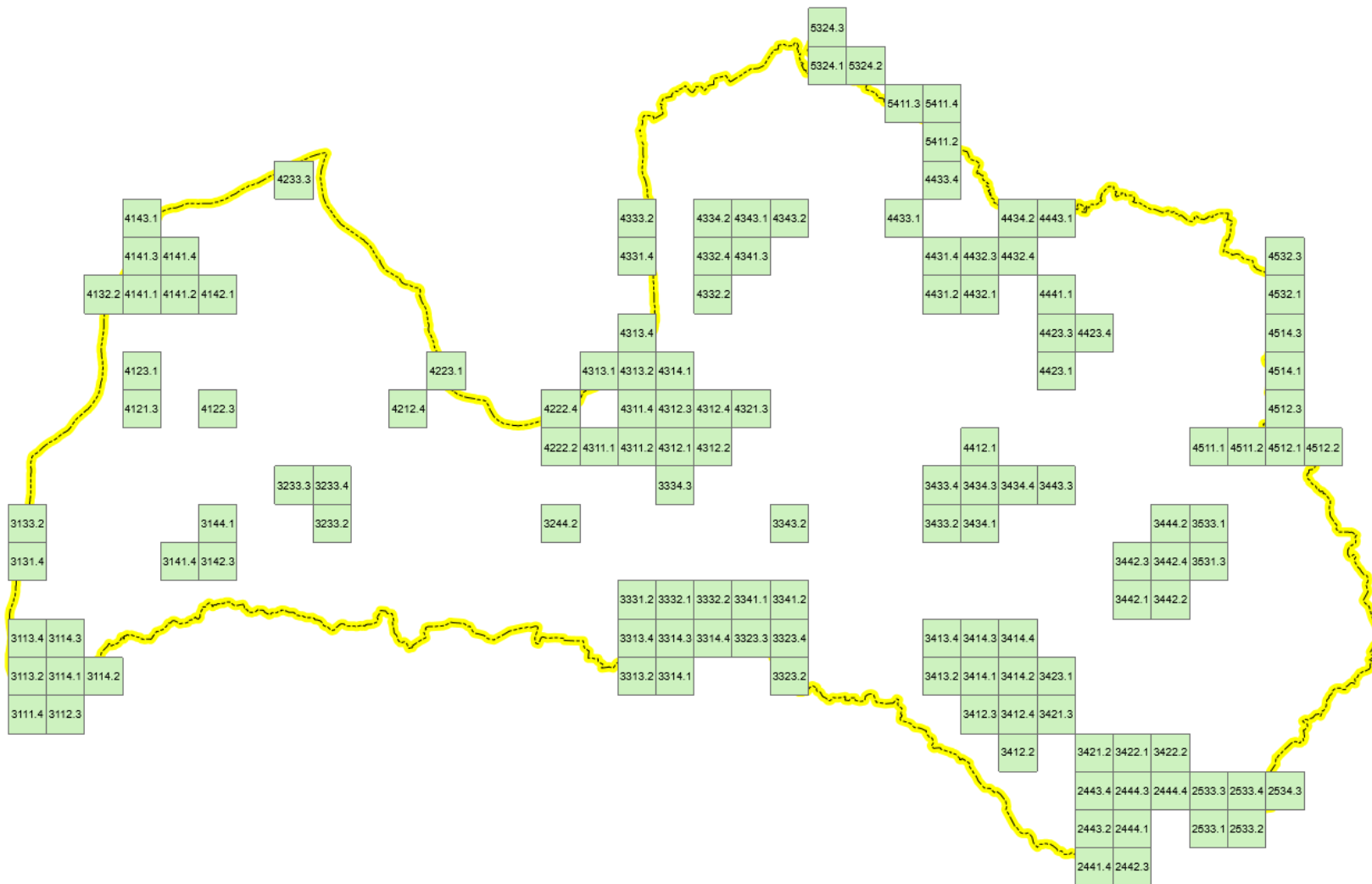
Jēdzienu skaidrojums

- Biotops = teritorija, kuru apdzīvo kādas konkrētas dzīvnieku vai augu sugas, kuras piemērojušās noteiktiem dzīves apstākļiem. Biotopu kartēšanas kontekstā ar šo jēdzienu tiek saprasti Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamie biotopi
- Kartēšana = dabas vērtību apzināšana, veicot apsekojumu dabā un uz kartēm poligonu veidā atzīmējot biotopus, kas atbilst noteiktiem kritērijiem, kā arī par katru poligonu jeb biotopa atradni aizpildot anketu

Biotoņu apzināšana

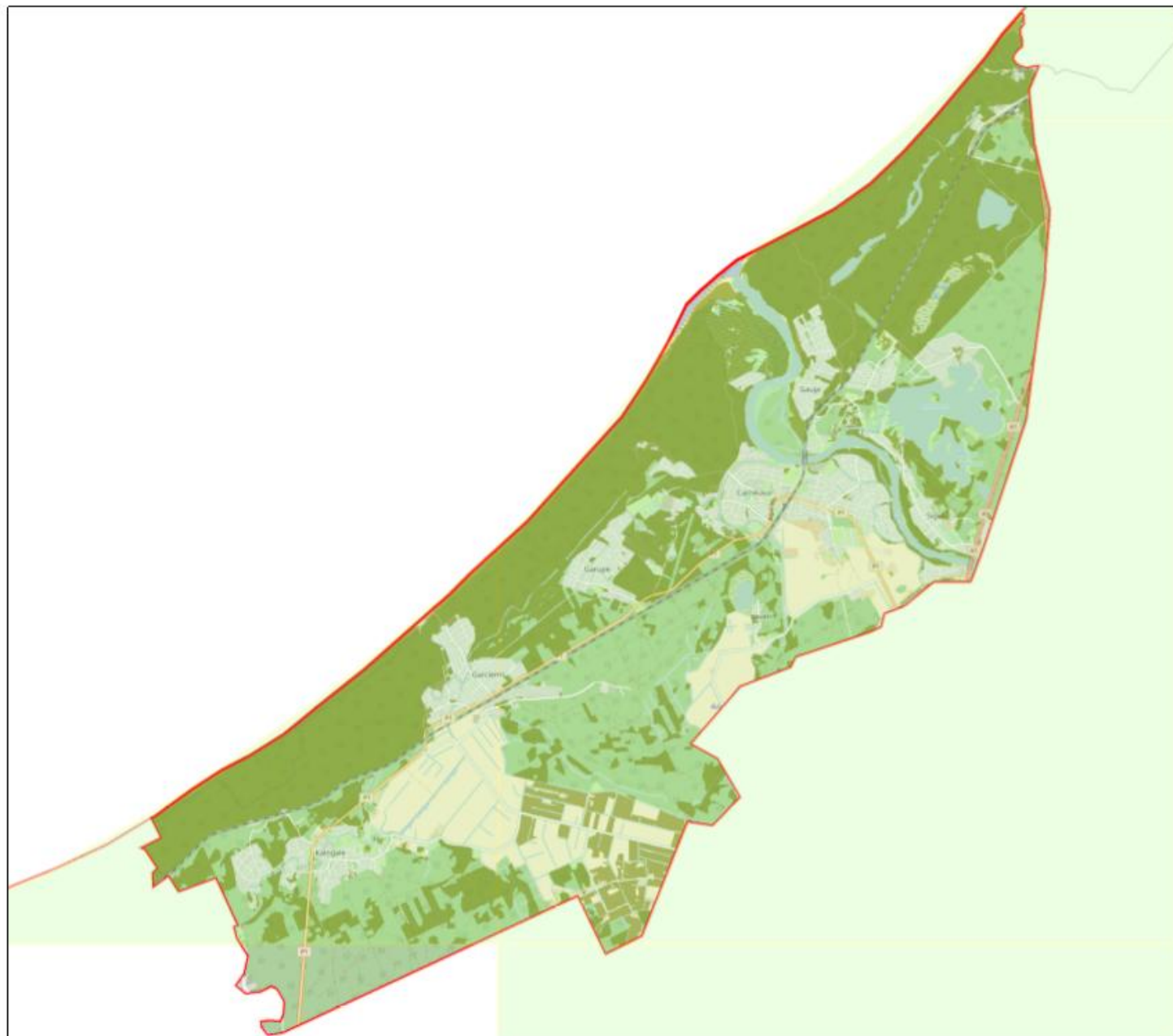
Sauszemes biotopu apsekošana 2017

Biotope apzināšana

- Vienota Metodika (anketas, kartes);
- Informatīva vēstule zemju īpašniekiem;
- Eiropas Padomes direktīvas (Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību) Nr. 92/43/EEK noteikto prasību izpilde;

Carnikavas novads

0 850 1 700 3 400 m

Apzīmējumi

Kartēšanas gads

2017

2018

2019

Novadu robežas

Pagastu robežas

Apsekojamās teritorijas

DABAS
SKAITĪŠANA

Koordinātu sistēma: LKS-02.
© Dabas aizsardzības pārvalde
© Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra.

Neapsekojamais slānis ietver (I)

- **Mežaudzes**

- kurās ir izcirtumi;
- kas jaunākas par 50 gadiem (ar izņēmumiem, par piejūras kāpām un melnalkšņu audzēm);
- izcirtumi un mežu platības, kur veikta biotopu kartēšana pēdējo 18 mēnešu laikā pirms informācijas apkopošanas;
- AS “Latvijas Valsts meži” apsaimniekotajos mežos mežizstrādei sagatavotās cirsmas, izcirtumi un mežu platības, kur veikta biotopu kartēšana pēdējo 18 mēnešu laikā pirms informācijas apkopošanas;
- purvu nogabali, par kuriem AS “Latvijas Valsts meži” ir noslēdzis līgumus par zemes izmantošanu lauksaimnieciskai darbībai (kultivēto ogu audzēšana).

- **Lauksaimniecības zemes**

- Kuras nav ilggadīgi zālāji vai bioloģiski vērtīgi zālāji

Neapsekojamais slānis ietver (II)

- Valsts un pašvaldības nozīmes transporta (tostarp autoceļu un dzelzceļa) un sakaru infrastruktūras nodalījuma aizsargjoslas un meliorācijas sistēmu aizsargjoslas ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem, ja vien nepārklājas ar obligāti apsekojamām teritorijām;
- Teritorijas pilsētās un ciemos, izņemot teritorijas, kas norādītas obligāti apsekojamajā slānī;
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kurām pēdējo 3 gadu laikā ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns/ Teritorijas, kurām pēdējo 3 gadu laikā ierosināti vai noslēgušies ietekmes uz vidi novērtējumi un/vai izsniegtas atļaujas darbību veikšanai

Anketa

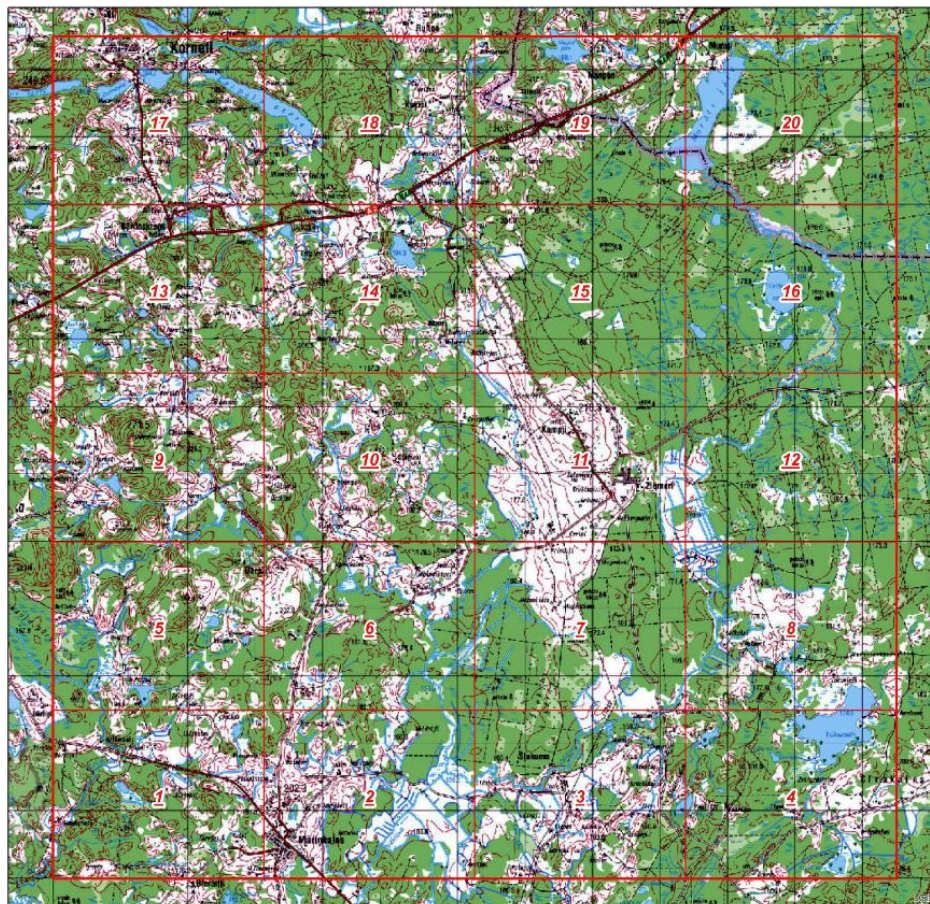
Vietas nosaukums, cita informācija												%	
Biotopa struktūra (ipatsvars % no kopējās platības; j vai n; gabali vid. uz ha - 0, 1-5, 6-10, >10))													
Klāja platība bez koku un krūmu seguma, %						Platība ar zālājam raksturīgu zemsedzi, %				Platība zem koku un krūmu vainaga klāja (biotopam piederīgie un sekundāries kokaugi kopā), _____%			
Platība zem sekundāro koku un krūmu vainagu klāja						Platība zem biotopiem atbilstošā stāvoklī esoša koku un krūmu stāva (nav jāpilda- aprēķin. automātiski)				Biotopam piederīgā kokaudze ir dažādvecuma j n			
Biotopam piederīgās kokaudzes 1.st. koku sugas secībā no relatīvi biežāk uz retāk sastopamajām (apzīmē attiecīgi, piemēram, P - priele, B - bērzs, Oz - ozols u.t.t.)								Visas biotopam piederīgās kokaudzes 2. st. un pameža koku sugas secībā no relatīvi biežāk uz retāk sastopamajām (akronīms latīniski)					
Senie parkveida ainavas 1. stāva koki (dzīvi un atmiruši kopā) (vidēji gab/ha)						Kokaudzes, kurās noganišanas ietekmē ieviešas vai pastāv zālājam raksturīgas iezīmes, %				Atmiruši senās parkveida ainavas 1. stāva koki (stāvoši un nokrituši kopā), %			
0 1-5 6-10 >10													
Atmiruši senās parkveida ainavas 2. st. un pameža koki un krūmi (stāvoši un nokrituši kopā), %						Senie parkveida ainavas 2. stāva un pameža koki un krūmi (dzīvi un atmiruši kopā)(vidēji gab/ha)				Stāvoši nokaltuši koki un stubeņi, kas resnāki 50 cm (vidēji gab/ha)			
0 1-5 6-10 >10						0 1-5 6-10 >10				0 1-5 6-10 >10			
Kritālas- resgali resnākas par 50 cm (vidēji gab/ha)						Lielī, dzīvi 50 cm vai resnāki koki				Invazīvās sugas (10 ballu skalā) j n			
0 1-5 6-10 >10						0 1-5 6-10 >10							
Koku un krūmu stāvs, kam ganību dzīvnieku izēsts horizonts vainagu lejas daļā, %						Dobumaini, par 50 cm resnāki koki (vidēji gab/ha)							
0 1-5 6-10 >10						0 1-5 6-10 >10							
Ganību dzīvnieku bojāti dzīvu koku stubri (vidēji gab/ha)						Koki un krūmi, kuru forma ilgstoši veidojusies dzīvniekiem apkožot zarus/ atvases (vidēji gab/ha)				Ekspansīvās, ruderālās sugas j n			
0 1-5 6-10 >10						0 1-5 6-10 >10							
						Ganību dzīvnieku iestaigātas takas un atsegti augsnes laukumi				Noganišanas ietekmē izveidojušās lauces mežā un krūmājos (<0,1ha) j n			
0 1-5 6-10 >10						0 1-5 6-10 >10							
▶ 6530_9070_5130												+	

Funkcijas un procesi biotopā		
Apsekotās platības īpatsvars, kurā ir biotopam atbilstoši augsnes mitruma apstākļi <i>Īpatsvars % no kopējās platības</i>	Apsekotās platības īpatsvars, kurā nesien notikusi sekundāro koku un krūmu izciršana <i>Īpatsvars % no kopējās platības</i>	Kokiem klātā daļa, kura tiek noganīta (skata atsevišķi no klajām daļām) <i>Īpatsvars % no kopējās kokiem klātās platības</i>
Klajā daļa, kura tiek noganīta <i>Īpatsvars % no kopējās klajās platības</i>	Klajā daļa, kura tiek pļauta <i>Īpatsvars % no kopējās klajās platības</i>	Kokiem klātā daļa, kura tiek pļauta (skata atsevišķi no klajām daļām) <i>Īpatsvars % no kopējās kokiem klātās platības</i>
Atjaunošanas iespējas/potenciāls		
Apsekotās platības īpatsvars, kurā vajadzīga hidroloģisko apstākļu atjaunošana <i>Īpatsvars % no kopējās platības</i>	Apsekotās platības īpatsvars, kurā vajadzīga pastāvīgās apsaimniekošanas atjaunošana <i>Īpatsvars % no kopējās platības</i>	Apsekotās platības īpatsvars, kurā vajadzīga sekundāro koku un krūmu izciršana <i>Īpatsvars % no kopējās platības</i>
Atjaunošanas iespēju/potenciāla novērtējums		
Aizpilda 6530*		
Izcila	50% vai vairāk biotopa platības tiek atbilstoši apsaimniekota	
Laba	Mazāk par 50% biotopa platības tiek atbilstoši apsaimniekota	
Viduvēja	Biotopā nav apsaimniekotu daļu, bet tas atrodas pie klajām lauksaimniecības zemēm	
Maz ticama	Biotopā nav apsaimniekotu daļu un tas ir nošķirts no klajām lauksaimniecības zemēm	
Aizpilda 9070		
Izcila	Noganišana turpinās, nav konstatējami nozīmīgi ganību koki un krūmi, kas jāatbrīvo no nomācošiem sekundārajiem kokaugiem, nav notikusi pārganišana	
Laba	Noganišana daļā platības ir pārtraukta, daļā turpinās, vai arī ir konstatējami nozīmīgi koki vai krūmi, kas jāatbrīvo no nomācošiem sekundārajiem kokaugiem, vai arī ir notikusi pārganišana	
Viduvēja	Noganišana visā biotopā ir pārtraukta, bet tas tieši piekļaujas aktīvām ganībām vai citādi uzturētam zālājam	
Maz ticama	Noganišana visā biotopā ir pārtraukta, bet tas tieši nepiekļaujas aktīvām ganībām vai citādi uzturētam zālājam	
Aizpilda 5130		
Izcila	Noganišana vai pļaušana turpinās, nav konstatējami kadiķi vai citi nozīmīgi koki un krūmi, kas jāatbrīvo no nomācošiem sekundārajiem kokaugiem, vai pārāk biezas kadiķu audzes, kas jāretina, nav notikusi pārganišana	
Laba	Noganišana vai pļaušana daļā platības ir pārtraukta, daļā turpinās, vai arī ir konstatējami kadiķi vai citi nozīmīgi koki un krūmi, kas jāatbrīvo no nomācošiem sekundārajiem kokaugiem, vai arī pārāk biezas kadiķu audzes, kas jāretina, vai arī ir notikusi pārganišana	

6530_9070_5130

Kartēšanas vienība

Kvadrāta numurs: 4444.1

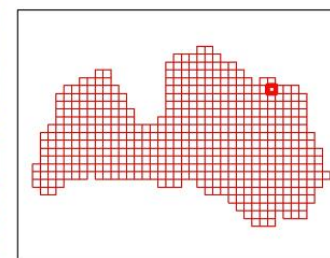
1:50 000

0 500 1 000 2 000 3 000 m

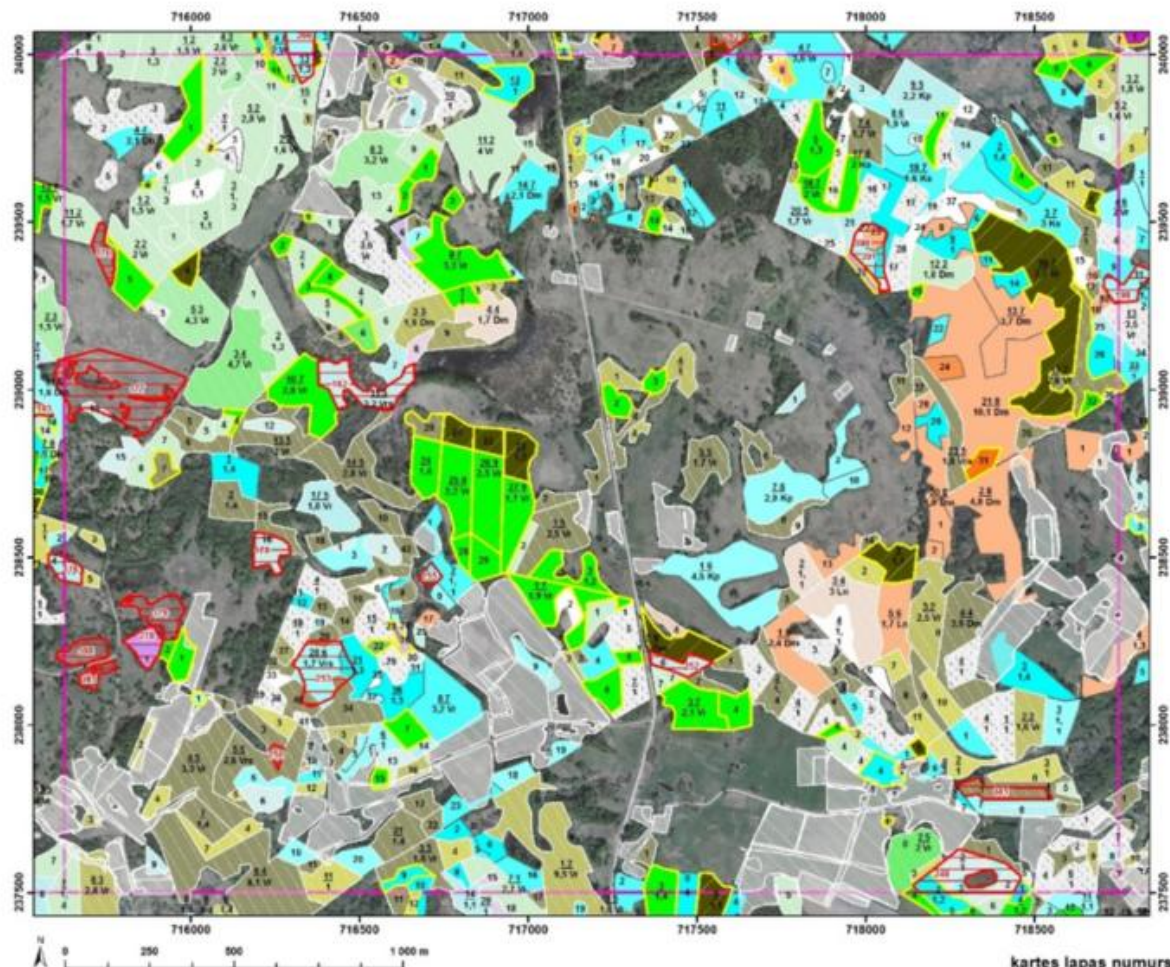
Apzīmējumi

- Kartes kvadrāts
- Kartes lapa

Koordinātu sistēma: LKS-92
© Dabas aizsardzības pārvalde
© Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra.
© Lauku atbalsta dienests.
© Valsts meža dienests.

Kartējamais un nekartējamais slānis

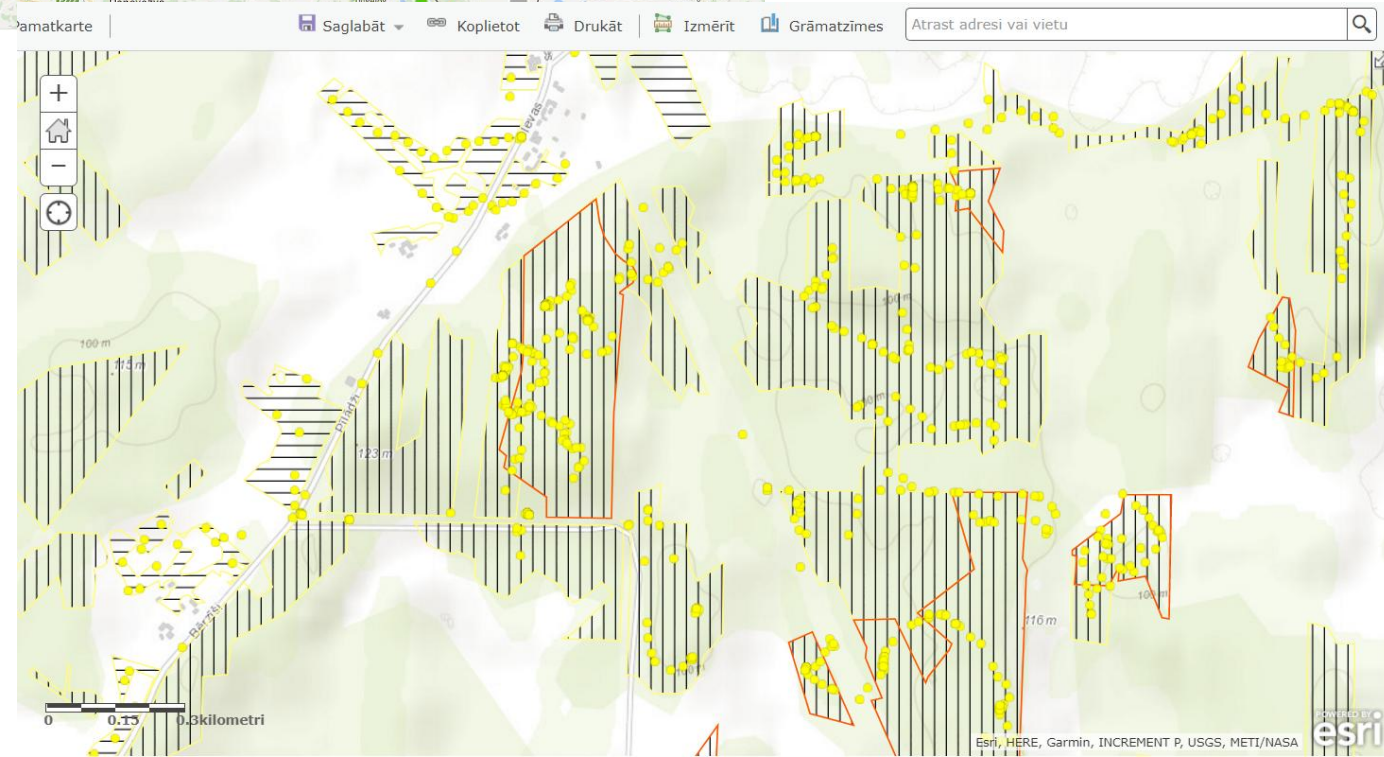
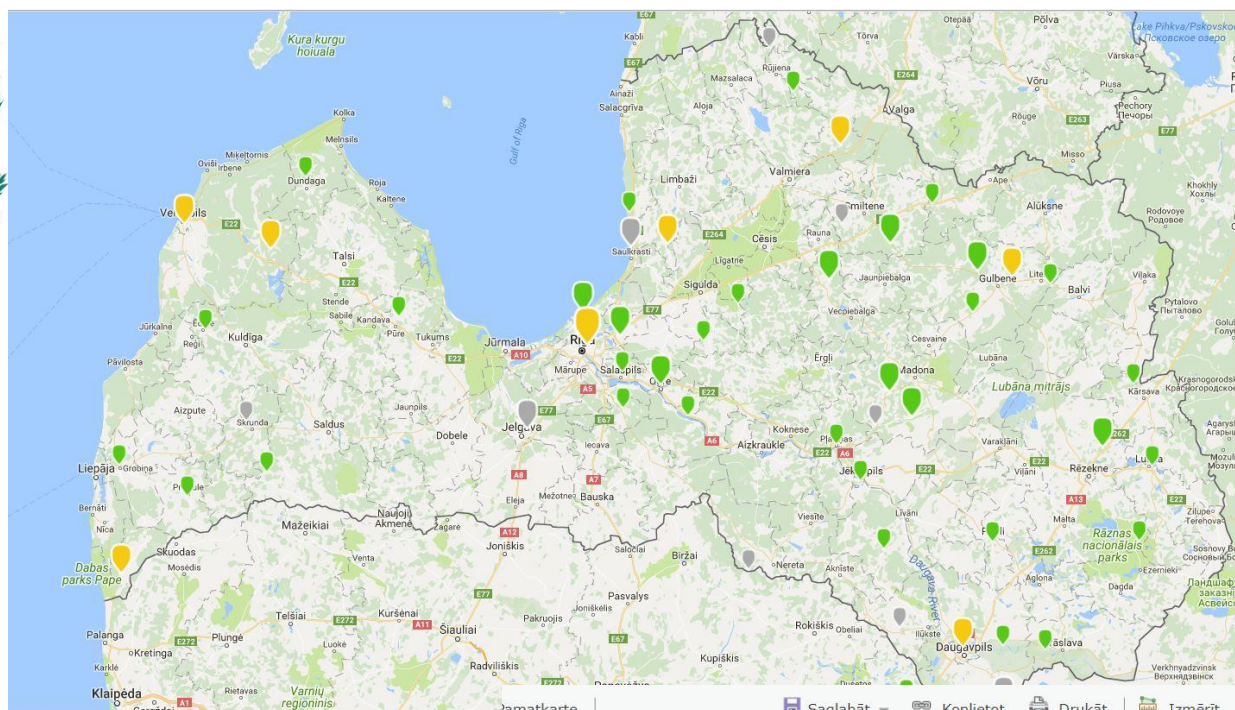
Koordinātu sistēma: LKS-92.
© Dabaszinātnes pārvade
© Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra.
© Lauku atbalsta dienests.
© Valsts meža dienests.

kartes lapas numurs:

3513.4-2

Eksperta apliecības paraugs

<p>VĀRDS UZVĀRDS Sugu un biotopu eksperts Sertifikāta Nr. 000</p> <p>Izdota: 00.00.0000. Derīga līdz: 00.00.0000.</p>	<p>Kartes Nr. 000</p> <p>Dabas aizsardzības pārvalde</p> <p>Izsniegta sugu un biotopu inventarizācijas un monitoringa veikšanai visā Latvijas teritorijā Dabas aizsardzības pārvaldes pasūtījumā.</p> <p>Apliecība ir Dabas aizsardzības pārvaldes īpašums.</p> <p>Problēmu vai apliecības atrašanas gadījumā lūdzam sazināties ar Dabas aizsardzības pārvaldi pa tālr.: +371 000000</p>
--	--

Saglabāt ▾

Koplietot

Drukāt

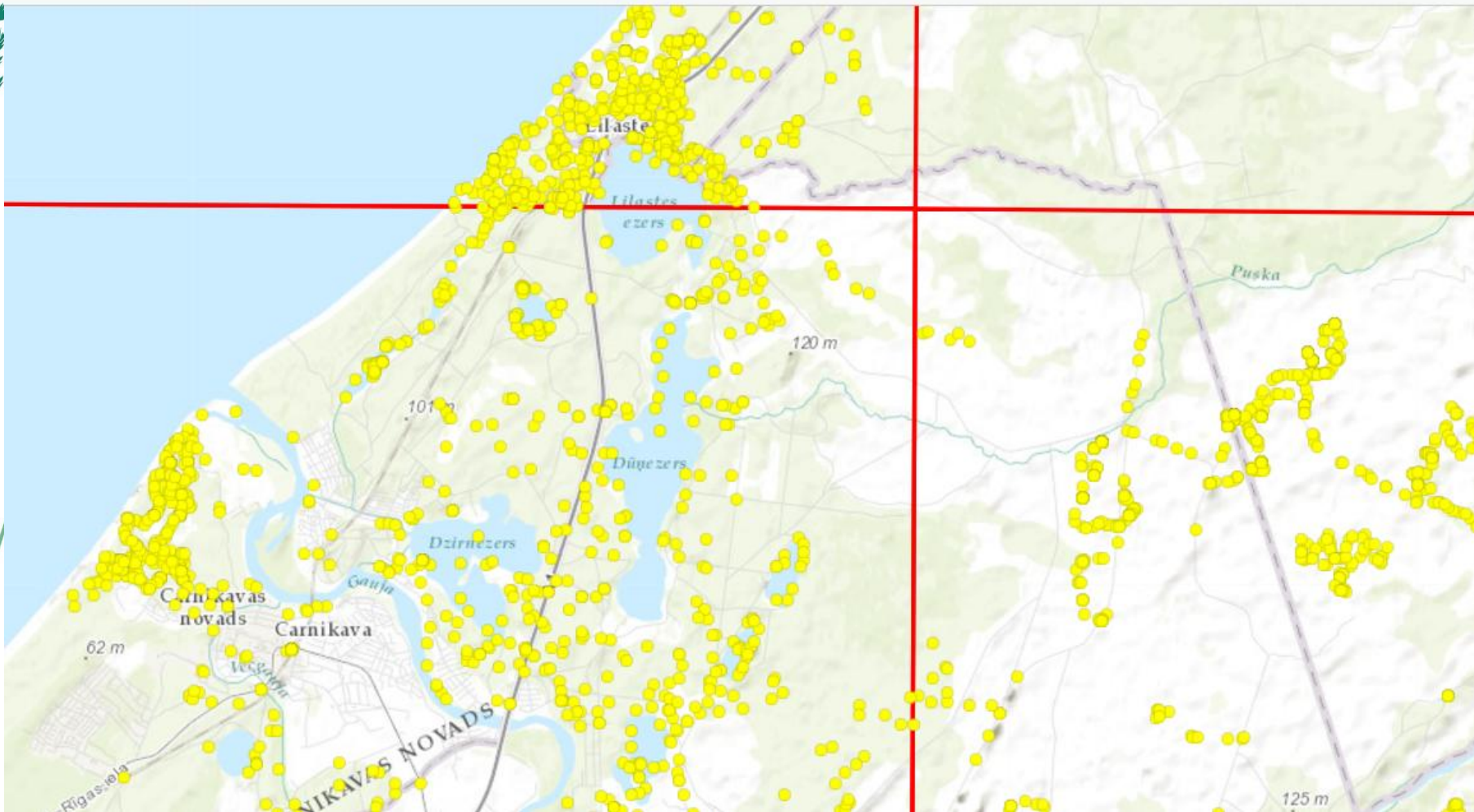

Izmērit

Grāmatzīmes

Cenu pagasts

MK protokollēmumā noteiktie aizsargājamo biotopu kartēšanas principi (3.11.2015.)

- ES nozīmes biotopa konstatēšana kādā teritorijā automātiski nenozīmē ierobežojumus
- Saimnieciskās darbības ierobežojumi tiek noteikti tikai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vai mikroliegumu izveidošanu atbilstoši biotopu aizsardzības mērķiem un to ekoloģiskām prasībām;
- meža un ar mežu saistīto sugu un biotopu aizsardzībai izveidoto teritoriju platība un saimnieciskās darbības ierobežojumi tiek noteikti tādā apjomā, kas nesamazina meža audzesanai un koksnes ieguvei pieejamās platības;

Zemju īpašnieku tiesības un pienākumi

Tiesības

- pārlicināties par eksperta identitāti;
- informēt par ekspertu neētisku rīcību;
- pieprasīt un saņemt informāciju par sava īpašuma indikatīvo apsekošanas laiku;
- iepazīties ar apsekošanas rezultātiem, apstrīdēt rezultātus, izmantot iegūtos rezultātus (piem., lai pieteiktos maksājumiem)

Saskaņā ar LR Sugu un biotopu likuma 9.pantu Zemes īpašnieka vai lietotāja pienākums ir Neierobežot aizsargājamo biotopu izpēti, uzskaiti un kontroli.

leguvumi pašvaldībai un sabiedrībai no ES nozīmes biotopu kartēšanas

- Precīzi un aktuāli dati par biotopu daudzumu un kvalitāti Latvijā ļaus labāk sabalansēt dabas aizsardzības un tautsaimniecības attīstību.
- Samazināsies administratīvais slogs un laika resursu patēriņš dažādu atļauju un saskaņojumu sagatavošanā un sniegšanā (DDPS Ozols, un www.geolatvia.lv) /precīzs kartogrāfiskais materiāls.
- Informācija būs publiski pieejama un daudzos gadījumos zemju īpašniekiem nevajadzēs tērēt privātos līdzekļus ekspertu piesaistei savu zemju apsekošanai.
- Aktuālais biotopu kartējums būs izmantojams zinātniska pamatojuma sagatavošanā, pilnveidojot *Natura 2000* tīklu un tā efektivitāti sugu un biotopu aizsardzības nodrošināšanā.
- Dabas aizsardzības plānā paredzētai darbībai atvieglotāka un ātrāka ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra;
- Šobrīd apdzīvotas vietas un ceļus dabas aizsardzības plānos paredz noteikt kā neitrālās zonas, lai varētu sekmēt to attīstību un uzturēšanu;
- Iespēja piesaistīt dažādus finansējumus ĪADT apsaimniekošanas pasākumu veikšanai (LVAf, LIFE u.c.)

www.daba.gov.lv – Tēmas - Dati

https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/dabas_datu_parvaldibas_sistema_ozols/

Google DocSystem StockholmDiet E-klase

Dabas aizsardzības pārvalde

LV EN RU LT

Meklēt šajā lapā

Google | Iekšējais

Kontakti Sākums Lapas karte Jautājiet mums

Tēmas

Par mums

Pakalpojumi

Aktualitātes

Dati

[Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS](#)

[Ģeodatubāze](#)

[Bioloģiskā daudzveidība Latvijā](#)

[Sugu un biotopu aizsardzības plāni](#)

[Ziņojumi Eiropas Komisijai](#)

[Vides monitoringa programma](#)

[Valsts monitoringa dati](#)

[Sabiedriskā monitoringa dati](#)

[Pētījumu prioritātes](#)

[Pētījumu materiāli](#)

[Invazīvās sugas](#)

[Svešzemii sugas](#)

Sākums ▶ [Dati](#) ▶ [Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS](#)

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS

[Drukāt](#)

E-pakalpojums "[Dabas datu pārvaldības sistēma](#)", ir balstīts uz dabas datu pārvaldības sistēmu "Ozols", kurā tiek uzkrāta informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, apsaimniekošanas pasākumiem, tūrisma infrastruktūru īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, atbildības par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos izmaksu, valsts reģistra kartogrāfiskie dati, bioloģiskās daudzveidības monitoringa dati un citi dati, kas aktuāli dabas aizsardzības jomā.

E-pakalpojums paredzēts, lai dažādu nozaru speciālisti/eksperti un organizācijas, kā arī jebkurš Latvijas iedzīvotājs, kurš vēlas uzzināt par īpaši aizsargājamām dabas vērtībām sev interesējošā vietā varētu ātri un ērti atrast nepieciešamo informāciju.

Dati pārlietojami kartes formā, pieslēdzot vajadzīgo informācijas līmeni un atlasot ierakstus pēc interesējošiem parametriem. Sistēma ir intuitīvi uztverama, taču ērtākai lietošanai ir pieejama lietotāja rokasgrāmata.

Sistēmā integrētais datu slānis par lapukoku praulgrauzi (*Osmoderma barnabita*) izveidots sadarbībā ar Daugavpils Universitāti, izmantojot Eiropas Komisijas LIFE finanšu instrumenta projekta [EREMITA MEADOWS \(LIFE09 NAT/LV/000240\)](#) ietvaros uzkrātos datus un sagatvoto datu bāzi.

[Dati "Lapukoku praulgrauze \(*Osmoderma barnabita*\)" atsveiški](#) [Ieņemiet datus >>>](#)

Kartes darbības/rezultāti

Slāži

Meklēšana

Rezultāti

ĪADT - pamatteritorijas (11)

- Baltinavas aleja
- Gruzdovas meži
- Katlešu meži
- Motrīnes ezers
- Numernes valnis
- Posolnīca

Rīki

1 : 2,000,000

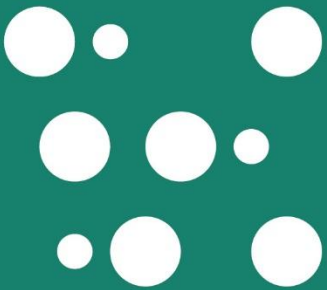
ĪADT teritorijas

- Biosfēras rezervāts
- Nacionālie parki (Slīteres, Ķemeru, Gaujas un Rāznas)
- Dabas rezervāti (Teiču, Krustkalnu, Grīņu un Moricsalas)
- Aizsargājamo ainavu apvidi (piemēram, Vecclaicene, Vestiena, Ziemeļgauja, Augšdaugava, Augšzeme, Vecpiebalga)
- Dabas parki
- Dabas liegums
- Dabas pieminekļi, kas ir atsevišķi, savrupi dabas vai cilvēku veidojumi
- Aizsargājamās jūras teritorijas

Kontakti, informācija

- Informācija par projektu mājaslapā www.daba.gov.lv un www.skaitamdabu.gov.lv;
- E-pasts: skaitamdabu@daba.gov.lv;
- Informatīvs tālrunis: + 37126107005;

DABAS
SKAITĪŠANA

www.daba.gov.lv
www.skaitamdabu.gov.lv

Paldies
par uzmanību!

Dabas aizsardzības pārvalde

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ